

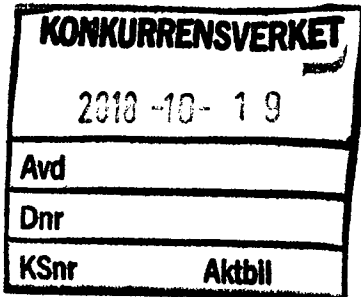

KAMMARRÄTTEN
I JÖNKÖPING
Avdelning 1:3

DOM
2018-10-18
Meddelad i Jönköping

Mål nr 666-18

1

KLAGANDE

ALT Hiss Norrköping AB, 556728-0440

Ombud: Advokat Christoffer Stavenow samt biträdande juristerna Max Thimmig och Erik Sollenberg
Stavenow & Partners Advokatbyrå AB

MOTPARTER

1. Norrköping Norrevo Fastigheter AB, 559028-5747

Ombud: Advokat Sebastian Katsinas
Advokatfirman Glimstedt Östergötland KB

2. Nordisk Hiss AB, 556245-5179

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 1 mars 2018 i mål nr 8276-17, se bilaga A

SAKEN

Överprövning av upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom och beslutar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts på så sätt att anbudet från Nordisk Hiss AB inte tas med i utvärderingen.

Dok.Id 229691

Postadress
Box 2203
550 02 Jönköping

Besöksadress
Slottsgatan 5

Telefon
036-15 68 00 (vx)
E-post: kammarrattenijonkoping@dom.se
www.kammarrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-16 19 68

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

ALT Hiss Norrköping AB (ALT) yrkar att kammarrätten, med ändring av förvaltningsrättens dom, beslutar att anbudsutvärderingen görs om varvid anbudet från Nordisk Hiss AB förkastas.

Norrköping Norrevo Fastigheter AB (Norrevo) motsätter sig bifall till överklagandet.

Nordisk Hiss AB (Nordisk Hiss) anser att överklagandet ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

ALT

Nordisk Hiss har offererat arbetsledare som inte uppfyller ett obligatoriskt krav avseende arbetsledares yrkeskvalifikationer. Uppgifterna som Nordisk Hiss har lämnat är osanna och inkorrekta. Om det inte vore för att Norrevo felaktigt tilldelat kontraktet till Nordisk Hiss hade ALT tilldelats kontraktet. ALT har därmed lidit skada. Norrevos överträdelse av LOU har inte påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande skede. Det är därför tillräckligt att kammarrätten beslutar om rättelse i enlighet med ALT:s yrkande i sak. ALT hänvisar till vad som har anförts i förvaltningsrätten med bl.a. följande tillägg.

Enligt det obligatoriska kravet ska offererad arbetsledare ha erfarenhet som just arbetsledare. Det är en i branschen förekommande faktisk befattning och titel. En arbetsledare har normalt sett ansvaret för minst en annan persons arbete, övergripande ansvar för arbetets utförande samt ett kund- och uppdragsansvar.

Utformningen av de CV:n som Nordisk Hiss har lämnat för M.M. och M.N. ger intrycket av att de har haft avtalsansvar för de uppräknade bolagen

sedan år 2008. Av den bevisning som ALT har gett in framgår att det är P.A. som har varit avtalsansvarig för dessa uppdrag sedan år 2009.

Under processen i förvaltningsrätten har Nordisk Hiss angett att de offererade arbetsledarna har haft arbetsledande ansvar respektive arbetsledaransvar. Att ha haft arbetsledande ansvar eller arbetsledaransvar är inte samma sak som att ha haft befattningen och titeln arbetsledare.

Det är inte förenligt med effektivitetsprincipen och kravet på en effektiv prövning att klaganden har bevisbördan för att uppgifter i en annan leverantörs anbud är osanna eller inkorrekta. Rimligen måste det vara tillräckligt att klagande leverantör visar på omständigheter som medför att riktigheten i uppgifter i det vinnande anbudet kan ifrågasättas, för att bevisbördan ska gå över till den upphandlande myndigheten. Om den klagande leverantören lägger fram omständigheter som innebär att uppgifter i det vinnande anbudet kan ifrågasättas bör den upphandlande myndigheten, alternativt den vinnande leverantören, ha bevisbördan för att uppgifterna är sanna eller korrekta. Anledningen till att bevisbördan bör ligga på den leverantör som har lämnat uppgifterna är att den leverantören bör vara i bäst position att lägga fram bevis.

Förvaltningsrättens avgörande innebär att det i praktiken är omöjligt för en klagande leverantör att lägga fram tillräcklig bevisning för att det ens ska ifrågasättas att de uppgifter som en anbudsgivare har lämnat är felaktiga eller osanna. Avgörandet innebär att det är tillräckligt att en anbudsgivare accepterar kraven i upphandlingen och lämnar en egen försäkran för att den ska anses uppfylla krav i upphandlingen, oaktat bevisning som talar för motsatsen.

Till stöd för sin talan åberopar ALT bl.a. domstolsavgöranden, skriftliga sanningsförsäkringar och e-postmeddelanden.

Norrevo

Kravet i upphandlingen tar sikte på den faktiska erfarenheten av att ha arbetat som arbetsledare, oavsett vilken formell titel arbetsledaren kan ha haft. Norrevo har inte rätt eller möjlighet att efterforska och lägga fram egen bevisning till styrkande av en enskild leverantörs uppgifter på det sätt som ALT synes göra gällande. ALT har inte styrkt vad ALT gör gällande om att Nordisk Hiss har lämnat osanna uppgifter.

Nordisk Hiss

Det är fullt möjligt att ha erfarenhet som arbetsledare och uppfylla de uppställda kraven utan att ha haft den formella titeln arbetsledare. Alla befattningar inom verksamheten, exempelvis arbetsledare, kan ha titeln montör. Den tidsedel som ALT har gett in är den tidsredovisning som dåvarande säljare använde och lämnade till en specifik kund. I det arbetsordersystem som Nordisk Hiss använder sedan år 2009 finns endast benämningen tekniker vid utskrift från systemet. Det innebär att oavsett vem som har utfört ett arbete, anges titeln tekniker.

Nordisk Hiss åberopar bl.a. skriftliga sanningsförsäkringar och e-postmeddelanden.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser och rättspraxis framgår av förvaltningsrättens dom. Förvaltningsrätten har även redogjort för innehållet i de relevanta punkterna i förfrågningsunderlaget avseende arbetsledares utbildnings- och yrkeskvalifikationer.

Kammarrätten har att ta ställning till om det av Nordisk Hiss lämnade anbudet uppfyller det i förfrågningsunderlaget obligatoriska krav som avser arbetsledares utbildnings- och yrkeskvalifikationer.

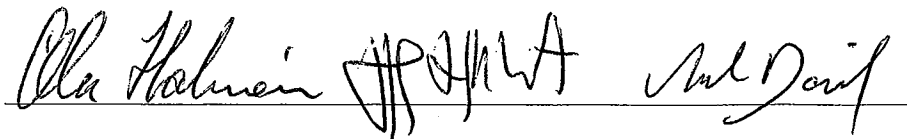
ALT har i överprövningsprocessen åberopat ett flertal handlingar i vilka det intygas att M.M. och M.N. inte har utövat några av de för en arbetsledarbefattning kännetecknande befogenheterna under en tid av minst tre år. I intyg underskrivna av tidigare anställda på Nordisk Hiss och personer som i sina yrken varit i kontakt med Nordisk Hiss, exempelvis som representanter för kunder, uppges att J.T. och P.A., alternativt endast P.A., har varit arbetsledare på Nordisk Hiss fram till och med januari 2016 när J.T. och P.A. avslutade sina anställningar. Vad ALT har åberopat talar enligt kammarrättens mening för att det är J. T och P.A. som har varit arbetsledare hos Nordisk Hiss och inte M.M och M.N.

M.M. och M.N. genomförde kursen BAS-U så sent som den 14 december 2016, vilket även det talar för att de inte hade tre års erfarenhet som arbetsledare vid tiden för anbudets inlämnande. Även den av ALT oemotsagda omständigheten att Nordisk Hiss skulle ha haft fyra arbetsledare, när det fanns fyra till sex anställda i bolaget, talar för att M.M. och M.N. inte har varit arbetsledare.

Sammantaget anser kammarrätten att ALT har förmått göra sannolikt att M.M. och M.N. inte har varit arbetsledare under tre års tid. Nordisk Hiss har därför inte uppfyllt det uppställda – obligatoriska – kravet på arbetsledare.

Norrevo har låtit Nordisk Hiss anbud delta i utvärderingen trots att det inte uppfyller samtliga obligatoriska krav. Norrevo har därigenom handlat i strid med principen om likabehandling. ALT, vars anbud hamnade närmast efter det vinnande anbudet vid utvärderingen, har lidit skada. Överklagandet ska därför bifallas på så sätt att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts i form av en ny utvärdering vid vilken anbudet från Nordisk Hiss inte tas med.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Handwritten signatures of Ola Holmén, Hans-Olof Hallbäck, and Anders Davidson.

Kammarrättslagmannen Ola Holmén (ordförande) samt kammarrättsråden Hans-Olof Hallbäck och Anders Davidson (referent) har deltagit i avgörandet.

Föredragande: Lisa Höglund /LH

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2018-03-01
Meddelad i Linköping

Mål nr
8276-17

SÖKANDE

ALT Hiss Norrköping AB, 556728-0440
Hammargatan 64
603 63 Norrköping

MOTPARTER

1. Norrköping Norrevo Fastigheter AB, 559028-5747
601 81 Norrköping

Ombud: Advokat Sebastian Katsinas
Advokatfirman Glimstedt Östergötland KB
Box 1234
600 42 Norrköping

2. Nordisk Hiss AB, 556245-5179
Box 1922
581 18 Linköping

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, förkortad LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Norrköping Norrevo Fastigheter AB (nedan Norrevo) genomför upphandling av ramavtal avseende service och underhåll av hissar och motordrivna portar (dnr UH-2017-110). Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt LOU. Tilldelningsgrunden är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utifrån bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. Genom tilldelningsbeslut den 10 november 2017 antogs Nordisk Hiss AB som leverantör i upphandlingen. Av utvärderingsprotokollet framgår att ALT Hiss Norrköping AB (nedan ALT) kvalificerades för anbudsutvärdering.

ALT ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att ny anbudsutvärdering ska genomföras varvid anbudet från Nordisk Hiss inte ska beaktas.

Norrevo bestrider bifall till ansökan.

Nordisk Hiss anser att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA SAMMANFATTNINGSVIS HAR ANFÖRT**ALT***Krav avseende arbetsledares utbildnings- och yrkeskvalifikationer*

Nordisk Hiss tekniker M.N. har inte verkat som arbetsledare med ansvar för service och reparation, telematik och försäljning sedan 2012. Den av Nordisk Hiss angivna teknikern M.M. har inte heller verkat som arbetsledare med ansvar för service och reparation sedan 2011. Arbetsledarna M.N. respektive M.M. har verkat som arbetsledare först sedan 2016 efter det att J.T. och P.A. avslutade sina anställningar som arbetsledare vid Nordisk Hiss. Att

endast P.A. och J.T. har haft arbetsledaransvar under sina anställningar på Nordisk Hiss i Norrköping bekräftas genom inlämnade handlingar i form av intyg från bl.a. anställda, uppdragsgivare och besiktningsorgan. Vidare är det inte trovärdigt att Nordisk Hiss skulle ha haft fyra arbetsledare när det inte fanns mer än fyra till sex anställda. Att Nordisk Hiss offererade arbetsledare genomförde BAS-P och BAS-U under december 2016 bekräftar också att de inte haft något arbetsledaransvar från 2011 respektive 2012.

Det finns inget som styrker Nordisk Hiss egenförsäkran om att det obligatoriska kravet i punkten AFB.52 i de administrativa föreskrifterna avseende arbetsledares yrkeskvalifikationer är uppfyllt. Lämnade CV:n är dessutom snarlika och saknar underskrift. Det ska även framhållas att Norrevo har kännedom om att J.T. och P.A. haft rollen som avtalsansvarig och arbetsledare med hänsyn till det tidigare ramavtalet. Norrevo har därmed även vetskap om att de av Nordisk Hiss offererade arbetsledarna M.M. och M.N. inte har haft något arbetsledaransvar innan januari 2016. Endast P.A. och J.T. har varit avtalsansvariga och arbetsledare i alla kontakter med Norrevo under perioden september 2011–januari 2016.

Sammantaget uppfyller de av Nordisk Hiss offererade arbetsledarna inte det obligatoriska krav som uppställts i AFB.52 avseende arbetsledningens yrkeskvalifikationer. Genom att anta ett anbud som inte uppfyller samtliga ställda obligatoriska krav har Norrevo brutit mot likabehandlingsprincipen.

Utvärdering av referensuppdrag

Enligt punkten AFB.53 i de administrativa föreskrifterna ska anbudsgivaren redovisa antalet utförda referensuppdrag som avser serviceavtal/ramavtal för service och underhåll av hissar. Uppdragen ska ha utförts under de tre senaste åren räknat från sista anbudsdag.

Nordisk Hiss angivna referensuppdrag nr 2, 4, 5 och 9 uppfyller inte kravet avseende att respektive uppdrag ska ha utförts under de tre senaste åren räknat från sista anbudsdag, oavsett startår, uppdrag eller avtal. Redan av ordalydelsen i upphandlingsdokumentet framgår det tydligt att det är fråga om referensuppdrag som avser serviceavtal/ramavtal som ska tillgodoräknas från sista anbudsdag, det vill säga den sista dag som ett anbud kan lämnas i en an anbudsprocess. Norrevos förfrågan till Nordisk Hiss visar även att det är det senaste avtalet med respektive uppdragsgivare som är av betydelse.

Av inlämnat underlag framgår att avtalsstart för Nordisk Hiss referensuppdrag nr 2, 4, 5 och 9 var under 2015. Referensuppdragen är dessutom samtliga separata upphandlingar med olika projekt som har påbörjats och avslutats. Sammantaget ska dessa referensuppdrag inte beaktas vid anbudsutvärderingen och ge mervärdesavdrag.

Vad gäller Nordisk Hiss referensuppdrag nr 10 så har det aktuella avtalet utförts av en annan juridisk person, det vill säga Nordisk Hiss i Eskilstuna som upplöstes genom fusion under 2016. Referensuppdraget bör tillgodoräknas från tidpunkten för fusionen, det vill säga den 31 mars 2016. Referensuppdrag har således inte pågått under minst tre år räknat från sista anbudsdag och ska därför inte beaktas vid anbudsutvärderingen och ge mervärdesavdrag.

Vidare är det väsentligt att utvärderad kvalitet får genomslag vid genomförandet av kontraktet. Utvärdering av referenser och andra faktorer som inte på ett betydande sätt påverkar kontraktets utförande saknar en sådan nära koppling till kontraktetsföremålet som krävs och får inte utvärderas. I AFD.42 i de administrativa föreskrifterna anges igångsättningstider för uppdraget åt beställaren. Det är inte möjligt att utgå från referensuppdraget Eskilstuna då restiden till Norrköping är minst en timme och trettio minuter.

Norrevo

Krav avseende arbetsledares utbildnings- och yrkeskvalifikationer

Nordisk Hiss har intygat att bolaget uppfyller kravet beträffande arbetsledning och har styrkt detta genom CV:n gällande två arbetsledare. Av inlämnade CV:n framgår att M.M. sedan 2011 varit arbetsledare med ansvar för service och reparation respektive att M.N. sedan 2012 varit arbetsledare med ansvar för service och reparation samt telematik och viss mån försäljning. Det har inte kommit fram något skäl att ifrågasätta de uppgifter som Nordisk Hiss lämnat beträffande bolagets arbetsledares erfarenhet. Det ska även särskilt framhållas att upphandlande myndigheter, för det fall några särskilda skäl därtill inte framkommer, inte har någon skyldighet att utföra vidare utrednings- och efterforskningsåtgärder beträffande de intyganden och dokument som anbudsgivare inkommer med som en del av anbudet. Vad ALT nu har anfört innebär inte att det finns skäl för ingripande mot upphandlingen.

Nordisk Hiss har dessutom vidhållit uppgifterna som lämnats gällande M.N:s och M.M:s arbetsledaransvar samt från vilket årtal nämnda personer haft arbetsledaransvar. Huruvida P.A. och J.T. i sina tidigare respektive anställningsförhållanden hos Nordisk Hiss haft arbetsledaransvar eller inte saknar betydelse. Sådant eventuellt arbetsledaransvar utesluter givetvis inte att även andra personer haft arbetsledaransvar. De s.k. sanningsförsäkringar som ALT ingivit är partsinlagor och föranleder ingen annan bedömning.

Utvärdering av referensuppdrag

Anbudsgivarens referenser har betydelse i två olika avseenden i upphandlingen. För att kvalificeras sig ska anbudsgivare inkomma med två referenser. Det två referenser som Nordisk Hiss lämnat, Fastighets AB LE Lund-

berg och Vallonbygden AB, uppfyller samtliga krav på referenser och har inte heller ifrågasatts av ALT. Utöver två referenser hänförliga till kvalificeringsfasen ska anbudsgivare inkomma med ytterligare två referenser som ska ligga till grund för prövningen av respektive anbud. Nordisk Hiss har inkommit med sammanlagt elva referensuppgifter som har prövats vid anbudsutvärderingen.

Beträffande referensuppdrag 10, Eskilstuna kommunfastigheter, är det korrekt att avtalet med Eskilstuna kommunfastigheter tecknades med Nordisk Hiss i Eskilstuna AB. Nordisk Hiss i Eskilstuna AB fusionerades emellertid med Nordisk Hiss. Rättsverkningarna av en fusion följer av lag och rättspraxis. Av 23 kap. aktiebolagslagen (2005:551) följer att överlåtande bolags tillgångar och skulder övergår till det övertagande bolaget. Vid en fusion, följer enkelt uttryckt, överlåtande bolags avtal med till övertagande bolag så som om inget egentligt partsbyte skett. Innebörden av en fusion är i detta fall att det överlåtande bolagets, Nordisk Hiss i Eskilstuna AB, avtal med Eskilstuna kommunfastigheter övergår till det övertagande bolaget Nordisk Hiss utan att det är fråga om ett formellt partsbyte. Uppdraget är alltså gällande och har så varit sedan 2004.

ALT påstår att uppdragen åt referens nr 9, Garnisonsfastigheter (startår 2006), referens nr 2, Bostadsbolaget Mjölby (startår 2010) referens nr 4, Mjölby kommun (startår 2013) och referens nr 5, Motala Kommun (startår 2013) inte uppfyller kravet på att ha pågått de senaste tre åren. Detta påstående är felaktigt och bestrids. Nordisk Hiss har intygat att samtliga nämnda referensuppdrag har pågått minst tre år räknat från den i denna upphandling sista anbudsdagen. ALT gör felaktigt gällande att tiden om tre år ska beräknas från det senaste avtalet med respektive uppdragsgivare. Av upphandlingen framgår att det ska vara fråga om uppdrag och inte senaste gällande avtal. Ett uppdrag, även ett förlängt uppdrag, kan ges genom flera avtal. Nordisk Hiss har försäkrat att bolaget haft uppdrag för respektive uppdrags-

givare under tid som med god marginal överstiger tre år samt att uppdragen har pågått oavbrutet sedan respektive startår. Det saknar betydelse huruvida uppdragen har förlängts genom nya avtal med anledning av att Nordisk Hiss vunnit upphandlingar för respektive uppdragsgivare. Det är fråga om uppdrag för respektive uppdragsgivare. Ett uppdrag definierar vad som ska utföras eller levereras. Även i denna del saknas skäl för ingripande mot upphandlingen.

Det har inte ställts något krav som avviker från 15 kap. 11 § LOU. Av upphandlingsdokumenten framgår tydligt att referensuppdragen ska ha pågått under de tre senaste åren. Det har inte ställts krav avseende senast gällande avtal. Kravet "räknat från sista anbudsdag" syftar givetvis på sista dag för att inkomma med anbud i aktuell upphandling. Beräkningen av respektive referensuppdrags längd ska alltså ske utifrån datumet för sista anbudsdag i denna upphandling, vilken var den 30 oktober 2017.

Nordisk Hiss

Krav avseende arbetsledares utbildnings- och yrkeskvalifikationer

M.N. har haft ett arbetsledaransvar sedan 2012 tillsammans med flera anställda. Han har lett projekt, planerat utförande och kommunicerat med kund och även varit rådgivande vid frågor om teknisk lösning samt ändrings- och tilläggsarbeten. Vad gäller M.M. har han haft ett arbetsledaransvar sedan 2011 tillsammans med flera av de anställda. Han har haft ansvar vad gäller underhåll och avhjälpning av fel, planering och ledning för servicetekniker. Både M.N. och M.M. är involverade i bolagets samtliga avtal. Sammantaget är kravet avseende arbetsledare i punkten AFB.52 i upphandlingsdokumentet uppfyllt.

Utvärdering av referensuppdrag

Vad gäller referensuppdragen Eskilstuna kommunfastigheter, Garnisonsfastigheter, Bostadsbolaget Mjölby, Mjölby kommun och Motala kommun är dessa pågående uppdrag. Referensuppdragen har också pågått minst tre år från anbudsdagen. Samtliga redovisade uppdrag uppfyller därmed utvärderingskravet i punkten AFB.53 i upphandlingsdokumentet.

Den 31 mars 2016 genomförde Nordisk Hiss en fusion med Nordisk Hiss i Eskilstuna AB och Nordisk Hiss i Småland AB. Vid fusionen övertogs överlåtande bolagens samtliga skulder och tillgångar. Det aktuella avtalet med Eskilstuna kommunfastigheter har fortsatt i samma regi som tidigare med Nordisk Hiss och är därmed ett pågående uppdrag. Även detta referensuppdrag uppfyller utvärderingskravet i punkten AFB.53 i upphandlingsdokumentet.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET**Rättslig reglering**

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § LOU).

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69).

Upphandlingsdokumenten

I punkten AFB.52 i upphandlingsdokumentet *Administrativa föreskrifter* anges bl.a. följande.

Anbudsgivaren ska ha minst en arbetsledare knuten till uppdraget. Arbetsledaren ska ha god kunskap och praktisk erfarenhet inom området för upphandlingsföremålet, det vill säga service och underhåll av hissar och motordrivna portar. Arbetsledaren ska därför ha:

- utbildning i BAS-U
- minst fem (5) års erfarenhet av service och underhåll av hissar, varav minst tre års erfarenhet som arbetsledare inom teknikområdet
- erfarenhet som arbetsledare från större avtal med kommuner, bostadsbolag eller andra större kunder. Med större avtal avses avtal med en omsättning om minst 200 000 SEK per år. Pågående avtal är tillåtet.

Av punkten AFB.53 i de administrativa föreskrifterna framgår bl.a. följande.

Anbudsgivaren ska enligt AFB.52 ha utfört två (2) uppdrag under de tre (3) senaste åren räknat från sista anbudsdag. Pågående uppdrag ska ha pågått minst tre (3) år räknat från sista anbudsdag.

Varje referensuppdrag ska omfatta serviceavtal/ramavtal för service och underhåll av hissar. Vart och ett av serviceavtalen/ramavtalen ska omsätta minst 200 000 SEK per år.

Om anbudsgivaren har utfört fler än dessa kravangivna referensuppdrag med den omfattning som beskrivs i AFB.52 kan det generera ett mervärde som avräknas på anbudspriset. Anbudsgivarens utförda uppdrag ska anges i bilaga ”Referensuppdrag utvärdering”. Mervärdesavdraget sker enligt tabellen nedan.

[...]

2 uppdrag = 0 kr
3-4 uppdrag = - 12 000 kr
5-6 uppdrag = - 24 000 kr
7-8 uppdrag = - 36 000 kr
9-10 uppdrag = 48 000 kr
11 > uppdrag = - 60 000 kr

Förvaltningsrättens bedömning

Krav avseende arbetsledares utbildnings- och yrkeskvalifikationer

ALT gör gällande att Nordisk Hiss anbud inte uppfyller det obligatoriska kravet i punkten AFB.52 i de administrativa föreskrifterna avseende arbetsledares yrkeskvalifikationer. Enligt ALT har de offererade arbetsledarna, M.M. och M.N., inte verkat som arbetsledare sedan 2011 respektive 2012 och har därmed inte efterfrågad yrkeskvalifikation. Till stöd för sin talan i denna del har bl.a. flertalet intyg lämnats.

Norrevo har anfört att Nordisk Hiss har visat att det aktuella obligatoriska kravet är uppfyllt genom egen försäkran samt inlämnade CV:n. Nordisk Hiss har i sin tur framfört att de offererade arbetsledarna har sådana yrkeskvalifikationer som efterfrågas i punkten AFB.52 i de administrativa föreskrifterna.

Enligt rättspraxis har en upphandlande myndighet inte skyldighet att kontrollera om uppgifter som lämnas under anbudstiden är riktiga när omständigheterna i det enskilda fallet inte ger anledning att ifrågasätta riktigheten. En misstanke om eller ett påpekande från annan anbudsgivare att ett anbud inte uppfyller ett givet obligatoriskt krav kan dock medföra att det finns skäl för myndigheten att kontrollera uppgiften i fråga (jfr bl.a. Kammarrätten i Göteborgs mål 4904-09 och 3688-14). Detta gäller till exempel om det i

anbudet finns uppgifter som står i strid med anbudgivarens jakande svar om att ett krav är uppfyllt (jfr bl.a. Kammarrätten i Göteborgs mål 3162–3174-15). Den utvidgade utredningsskyldigheten gäller även om uppgifterna blivit kända först i samband med en överprövningsprocess.

Förvaltningsrätten konstaterar att Nordisk Hiss genom egen försäkran intygat att bolaget uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen. Därtill har Nordisk Hiss, i enlighet med upphandlingsdokumentet, lämnat in CV:n för att styrka det aktuella obligatoriska kravet avseende arbetsledares yrkeskvalifikationer är uppfyllt. Av lämnade CV:n framgår att de av Nordisk Hiss offererade arbetsledarna har efterfrågad yrkeskvalifikation i form bl.a. av minst tre års erfarenhet som arbetsledare. CV:na i fråga innehåller, enligt förvaltningsrätten, inte heller några angivanden som strider mot uppgifterna om att M.M. och M.N. har efterfrågad erfarenhet.

Förvaltningsrätten bedömer att det som ALT har anfört och åberopat i målet i form av intyg m.m. inte ger ett tillräckligt stöd för att de av Nordisk Hiss offererade arbetsledarna, M.M. och M.N, inte har efterfrågad yrkeskvalifikation i form av minst tre års erfarenhet som arbetsledare inom teknikområdet samt erfarenhet som arbetsledare från större avtal. Sammantaget är det visat att Nordisk Hiss anbud uppfyller det aktuella obligatoriska kravet enligt punkten AFB.52 i de administrativa föreskrifterna. Något skäl att ingripa mot upphandlingen enligt 20 kap. 6 § LOU med anledning av vad ALT har åberopat i denna del föreligger således inte.

Utvärdering av referensuppdrag

ALT gör gällande att Nordisk Hiss referensuppdrag nr 2, 4, 5, 9 och 10 inte ska beaktas vid anbudsutvärderingen eftersom uppdragen inte har pågått under minst tre år räknat från sista anbudsdag.

Norrevo har om innebörd av utvärderingskravet i AFB.53 i de administrativa föreskrifterna framfört bl.a. följande. Det har inte ställts något krav om senast gällande avtal. Vad gäller pågående uppdrag är det uppdragstiden som sådan som åsyftats och inte avtalstiden. Ett uppdrag, även ett förlängt uppdrag, kan ges genom flera avtal.

Förvaltningsrätten finner att upphandlingsdokumenten inte innehåller någon närmare beskrivning av vad som avses med pågående uppdrag. Enligt förvaltningsrätten har det inte kommit fram något övervägande skäl att tolka det ställda kravet avseende pågående uppdrag på annat sätt än vad Norrevo gjort gällande i målet. I och med detta anser förvaltningsrätten att de av Nordisk Hiss angivna referensuppdragen 2, 4, 5, 9 och 10 uppfyller det aktuella utvärderingskravet i punkten AFB.53 i de administrativa föreskrifterna och att det varit korrekt av Norrevo att påföra Nordisk Hiss mervärdesavdrag på det sätt som skett. Det har därmed inte kommit fram skäl för ingripande enligt LOU utifrån vad ALT har anfört i detta hänseende.

ALT har även framfört att Nordisk Hiss referensuppdrag nr 10 inte ska medföra något mervärdesavdrag vid anbudsutvärderingen på grund av att uppdraget har utförts av en annan juridisk person. Av handlingarna i målet framgår dock att Nordisk Hiss i Eskilstuna AB har fusionerats med Nordisk Hiss. Med hänsyn till de civilrättsliga verkningar som en fusion medför, finner förvaltningsrätten att det har varit korrekt av Norrevo att även beakta referensuppdraget nr 10 vid anbudsutvärderingen på det sätt som gjorts. Det har därmed inte kommit fram skäl för ingripande enligt LOU utifrån vad ALT har anfört i detta hänseende.

Förvaltningsrätten konstaterar att igångsättningstiderna i AFD.42 i de administrativa föreskrifterna utgör ett villkor för utförandet av entreprenaden. Norrevo har inte ställt något utvärderingskrav avseende att referensuppdra-

gen ska ha ett visst avstånd till Norrköping. Vad ALT har anfört i denna del utgör inte skäl för ingripande mot upphandlingen.

Vad ALT i övrigt har anfört visar inte att Norrevo har brutit mot någon bestämmelse i LOU.

Sammanfattning

Vad ALT har anfört visar inte att Norrevo har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU. Det finns därmed inte grund för ingripande enligt 20 kap. 6 § LOU. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1D LOU).

Kristina H Samuelsson

Rådman

Föredragande har varit Robert Larsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in *inom tre veckor* från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster eller lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. **I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att avtal inte får ingås, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet.** Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen.
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet.
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd.
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta.
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.